

Autoreferat

1. Imię i nazwisko: Mariola Pietrak

2. Wykształcenie, posiadane dyplomy i stopnie:

2007–2008: Podyplomowe studia *Zarządzanie Funduszami Strukturalnymi i Prawo UE*. Praca dyplomowa *Przeobrażenia gospodarki hiszpańskiej w ramach procesu integracyjnego z EWG* napisana pod kierunkiem dr Marka Stefaniuka. Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie.

2006: Uzyskanie tytułu doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Discurso político en la novela de escritoras hispanoamericanas contemporáneas* (*Dyskurs polityczny w powieściach współczesnych pisarek iberoamerykańskich*), napisanej pod kierunkiem Profesor Barbary Stawickiej-Pireckiej. Recenzenci: dr hab. Grażyna Grudzińska, doc. dr hab. Joanna Partyka

2003: Podyplomowe studia *I Escuela de Invierno–América Latina Contemporánea: su actualidad política, económica y social*. Centrum Studiów Międzynarodowych na rzecz Rozwoju CEID (Centro de Estudios Internacionales para el Desarrollo) i Uniwersytet Katolicki w Salcie, Buenos Aires, Argentyna.

2000: Uzyskanie tytułu magistra filologii romańskiej, specjalizacja iberystyczna (literatura iberoamerykańska), Uniwersytet Marii Skłodowskiej–Curie w Lublinie.

3. Dotychczasowe zatrudnienie w jednostkach naukowych:

od lutego 2007 r.: Adiunkt w Instytucie Filologii Romańskich na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.



4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 Ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65 poz. 595 ze zm.)

Tytuł osiągnięcia naukowego: Pietrak Mariola, *Hacia la pos/familia. Representaciones de la familia en siete autoras argentinas (1981-2013)* (*Ku post/rodzinie. Reprezentacje rodziny w twórczości siedmiu autorek argentyńskich, 1981-2013*), Sevilla, Padilla Libros, 2018, ISBN 978-84-8434-638-8. Recenzent wydawniczy: dr hab. Katarzyna Moszczyńska-Dürst (Uniwersytet Warszawski).

Omówienie wskazanej publikacji:

Przedmiotem badań niniejszej pracy są reprezentacje rodziny w twórczości pisarek argentyńskich na przestrzeni lat 1981-2013. W okresie tym obserwujemy znaczne zmiany w literackim przedstawieniu / wyobrażeniu rodziny, również pod względem ilości pojawiających się reprezentacji rodzinnych.

Rodzina jako bezpośrednie środowisko człowieka jest stałym elementem fikcji literackiej, ze wzmożoną obecnością w dyskursie i jasno nakreśloną funkcją ideologiczną w momentach większych zawirowań społecznych, politycznych czy ekonomicznych. Takie zjawisko miało miejsce w latach konsolidacji Argentyny jako państwa narodowego, oraz później w latach dwudziestych - trzydziestych zeszłego wieku, kiedy światem zachodnim wstrząsały rewolucyjne idee, takie jak marksizm, feminizm czy choćby psychoanaliza freudowska, etc.: również w latach siedemdziesiątych, kiedy wobec rewolucji seksualnej i wyłaniającego się horyzontu ponowoczesności, autorytarne rządy wojskowe (1976-1983), ultrakonserwatywne i katolickie, sięgnęły po model rodziny nuklearnej, w celu przywrócenia określonego porządku społeczno-ekonomicznego i moralnego, który ten model odzwierciedla (przypomnijmy tu, za Isabellą Cosse, sławny w owych latach serial TV argentyńskiej, *Rodzina Falkon*)¹.

Jednakże obecność rodziny w literaturze nigdy nie miała takiej dynamiki ani charakteru jak w interesującym nas okresie. Zdecydowanie można mówić o formacji dyskursywnej w rozumieniu Foucaulta, pewnej regularności wypowiedzi i spójności tematycznej, którą

¹ Dyktatura cywilno-wojskowa ustanowiona po zamachu stanu z 24 marca 1973 i nazwana eufemistycznie Proces Reorganizacji Narodowej pozostawiła tragiczny bilans około 30 tysięcy zatrzymanych i „zaginionych” działaczy różnych organizacji partyzanckich oraz 400-500 dzieci przywłaszczonych przez reżim i oddanych do adopcji jego zwolennikom. Cyfry są umowne; nieznana jest dokładna liczba ofiar, a dyskusja na ten temat trwa po dziś dzień (zob. Graciela Fernández Meijide, 2009, *Historia íntima de los derechos humanos en Argentina*).



sugerowała Josefina Ludmer już w swojej analizie sceny literackiej Argentyny z pogranicza tysiącleci („Temporalidades del presente”, 2002).

Zasadnicze zmiany w literackim obrazie rodziny na przestrzeni tych ponad trzech dekad znajdują swe odbicie w dystrybucji korpusu i podziale na części (rozdziały) odpowiadającym danym uwarunkowaniom pozatekstualnym, z którymi są powiązane. Struktura pracy ma na celu nakreślenie ogólnego obrazu z różnych perspektyw czy pozycji przyjętych przez autorki (ale też odbiorców i krytyków) w procesie produkcji i materializacji tekstu, oraz samego tekstu w przestrzeni społeczno-dyskursywnej danego momentu historycznego. Bardziej niż o etapach, należy więc mówić o różnych spojrzeniach, aspektach dyskusji, ponieważ wszystkie te zmiany współ-istnieją – niektóre w „synchronii niesynchroniczności” (Antonio Gómez Moriana, Edmond Cros) - oraz współ-tworzą pewien określony stan dyskursywności społecznej i literackiej.

Należy zaznaczyć w tym miejscu, że ujęcie socjokrytyczne, które ta praca przedstawia, przyjmuje, że literatura i dyskurs pozostają w stałym, dialogicznym, dynamicznym i produktywnym związku. Literatura jest integralną częścią dyskursu społecznego, w którego transformacji aktywnie bierze udział „przepisując” wizję świata w nim zawartą. Nie jest to jednak czynność bierna, lecz zależna od „filtra” ideologii – mediacji – uczestników sfery dyskursu, ich rozumienia rzeczywistości i modeli percepcji, lecz też konkretnych świadomych praktyk dyskursywnych starających się wywrzeć wpływ na zastany społeczno-dyskursywny porządek świata. Rzeczywistość społeczna nie jest monolitem, niezmiennym stanem konkretnej kultury; przeciwnie: jest wytworem wielu niezależnych wizji rzeczywistości i dyskursów walczących o pozycję dominującą, i o granicę tego, co może i co nie może zostać powiedziane, o określony kierunek budowania kultury i naszej podmiotowości (zob. też pojęcie foucaultowskiego *archiwum*). Stąd też ważkość dyskursów autorek argentyńskich analizowanych w tej pracy dla aktualnego dyskursu pamięci, ujęcia traumatycznej przeszłości dyktatorialnej oraz transformacji ustrojowej, przy jednoczesnym ukazaniu miejsca rodziny w tych bolesnych procesach, a także ich skutków na tę „komórkę” społeczną i samo społeczeństwo. Stąd również dobór korpusu opierający się na fikcji literackiej, w której centrum zainteresowania leży dynamika rodziny argentyńskiej, oraz na optyce kobiet, których tożsamość społecznie i kulturowo konstruowana jest w odniesieniu do rodziny.

Rozkład struktur rodziny i społecznych, których jest składową, ale też i wielkich narracji nowoczesności, fikcji wspólnoty narodowej (*wspólnoty wyobrażone* Benedicta Andersona),



jest tematem przewodnim pierwszych poddanych analizie w tym studium tekstów. Oba pozostają w ścisłym, bezpośrednim kręgu ostatniej dyktatury wojskowej w Argentynie oraz jej skutków społecznych. *Conversación al sur*, Marty Traby (1930-1983), została napisana w czasie jej trwania, w samym jej apogeum, w lecie 1978 roku, choć ukazała się znacznie później, bo dopiero w 1981 roku. *El Dock*, Matildy Sánchez (ur. 1958), jest dyskursem postdyktatury, jednakże tematycznie związana jest z reżimem i konfliktem między autorami kolejnych zamachów stanu w Argentynie – wojskowymi – a organizacjami partyzanckimi.

Mimo dzielącego te teksty dystansu, ich świat wyobrażeniowy konstruuje reprezentacje rodziny bardzo do siebie zbliżone, zgoła odmienne od klasycznej definicji rodziny, jaką podają słowniki i nauki społeczne. Wszystkie związki krwi stanowiące jej podstawę (macierzyństwo, rodzeństwo, itd.) ulegają tu de-konstrukcji będącej głównie wynikiem symbolicznej reprezentacji terroryzmu państwa, który miał miejsce w Argentynie od 1973 roku.

Śmierć, „zaginięcie”, tortura, przymusowa emigracja czy radykalne upolitycznienia rodziny i innych relacji międzyludzkich (głębokie podziały wewnętrzne na tle przekonań politycznych) skutkują zniszczoną, pozbawioną więzi biologicznych, strukturą społeczną. Luka generacyjna, sekret rodzinny, nielegalna adopcja, stają się podstawą budowania literackiego obrazu rodziny w miejsce więzi rodzinnych, sąsiedzkich. Lukę po nich stopniowo wypełniają więzi z wyboru, afektywne, wybory dokonane emocjonalnie głównie wśród kobiet. Paradymatycznym przykładem takich związków z wyboru a nieopartych na krwi, jest tu szczególnie macierzyństwo, które wobec zerwanych więzi biologicznych, ewoluuje ku macierzyństwu symbolicznemu (Matki z Placu Majowego, figury matczyne dla młodych bojowniczek z ruchów partyzanckich) oraz macierzyństwu „społecznemu”, adopcyjnemu, nie-biologicznemu, takiemu, które konstruuje się społecznie w drodze wykształcenia emocji i zbliżonych sytuacji życiowych, doświadczeń, odpowiedzialności za innego człowieka.

We wszystkich powieściach korpusu następuje absolutna dekonstrukcja kategorii rodzinnych w ich rozumieniu słownikowym, od którego wychodzimy (DRAE); również dekonstrukcja dyskursu. W tekstach Laury Alcoby (ur. 1968), Raquel Robles (ur. 1971) czy Angeli Urondo Raboy (ur. 1975), analizowanych w rozdziale trzecim, zauważa się powrót do narracji takich jak *Der Familienroman der Neurotiker* Freuda czyli «romans rodzinny neurotyka» (*La casa de los conejos*, 2007; interesujące są tu związki psychoanalizy z gatunkiem literackim powieści), opowieści filiacyjnej lub *récit de filiation* Dominique’a

Viarta (*Pequeños combatientes*, 2013), powieści archeologicznej, autofikcji oraz form typowo ponowoczesnych jak blog (*¿Quién te creés que sos?*, 2012), etc. Wszystkie one „dialogują” ze sobą, by użyć pojęcia Bachtina, tworząc nowy dyskurs, nową formację dyskursywną, która już w 2000 roku zaczyna zdobywać pozycję dominującą lub na tyle silną, by wywierać wpływ na rzeczywistość pozajęzykową, świat pozatekstualny, tzw. „rzeczywistość rzeczywistą”: mówimy, innymi słowy, o tym, co socjokrytyka nazywa wprowadzeniem znaczenia zmodyfikowanego przez praktykę literacką do systemu praktyk społeczno-dyskursywnych („reinserción”).

Niewątpliwym przejawem takiej dialogowości jest wzmożona dynamika w zakresie polityki pamięci, która nie cichnie w wieku XXI; również narracja o skradzionej tożsamości dzieci przywłaszczonych przez reżim czy narracja o życiu rodzin działaczy argentyńskich organizacji partyzanckich. Świat wyobrażeniowy rodzin Montoneros czy FAR (Fuerzas Armadas Revolucionarias), który bardzo wcześnie, bo już w 1973 trafił do podziemia i w związku z tym pozostawał poza Foucaultowskim *archiwum*, *semiosferą* Łotmanowską czy kulturą w ujęciu Crosa, poprzez dyskurs Urondo Raboy, Alcoby czy Robles zostaje wprowadzony do imaginarium kulturowego. Stanowi swego rodzaju kontr-archiwum, kontr-reprezentację, i jako taki walczy o pozycję w sferze dyskursywności, szczególnie w zakresie pamięci i prawdy o „brudnej wojnie”, straceńczej walce swoich rodziców i kryminalnych praktykach państwa argentyńskiego (patrz dyskusja nt. terrorystycznego charakteru organizacji partyzanckich)..

Te alternatywne wizje rzeczywistości, zgodne z doświadczeniem i własną wykształconą podmiotowością pokolenia dzieci (*sujeto cultural militante*), z coraz większym natężeniem pojawiają się na scenie literackiej i w przestrzeni społeczno-dyskursywnej, nie tylko argentyńskiej. Nieznane jeszcze w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, od 2000 zaznaczają mocno swą obecność także w Chile czy Urugwaju, gdzie podobne procesy miały miejsce (patrz *La ballena de Jonás*, urugwajskiej pisarki, Diny Díaz). Teksty Patricii Suárez (ur. 1969) i Florencii Abbate (ur. 1976), analizowane w czwartym rozdziale, doskonale odzwierciedlają nie tylko obecność tej innej rzeczywistości, do niedawna poza zasięgiem poznawczym opinii publicznej, lecz także konfliktową polifonię dyskursywności społecznej Argentyny oraz ogromną podejrzliwość względem kategorii „rodziny”, jaka tę dyskursywność charakteryzuje.

Opowiadania Suárez zebrane w tomie zatytułowanym *Esta no es mi noche* (2005), układają się w konstelację różnych współistniejących dyskursów dotyczących rodziny,

materializujących jej wielorakie aspekty religijno-moralne, kapitalistyczne, historyczno-polityczne, etc. Pojawienie się w tym zbiorze podmiotowości dzieci ukradzionych, dzieci z rodzin partyzanckich czy przeciwnie, z rodzin współpracujących z reżimem, poddaje ten dyskurs rodzinny w wątpliwość. Podejrzliwość i dekonstrukcja wszelkich kategorii nowoczesności – a więc również rodziny, macierzyństwa, sfer publicznej i prywatnej –, jest typowa dla ponowoczesności. Jednakże, w tym przypadku, podmiotowość tych dzieci podkreśla szczególny status rodziny w Argentynie, jako kategorii społecznej konstruowanej nie rzadko kosztem innej rodziny (rodziny niezgodnej ideologicznie z reżimem, uznanej za „wroga ojczyzny”), a nie naturalnej, biologicznej komórki, którą dyktatura stawiała u podstaw struktury społecznej i państwowości argentyńskiej.

Ta struktura i ta państwowość w powieści Abbate, *El grito* (2004), zanikły albo są w stanie zaniku. Jediną metaforą biologiczną pozostałą po dyskursie dyktatury jest choroba tocząca społeczeństwo na różnych poziomach. Wielo-dyskursywność przestrzeni społecznej Buenos Aires z początków nowego tysiąclecia jest jedyną strukturą „społeczną”, która pojawia się w powieści. Poza nią, zauważa się absolutny rozpad struktur rodzinnych, społecznych, narodowych. Klasyczny dom jest miejscem narzuconego przymusowego odosobnienia, psychicznej przemocy domowej, nową salą tortur byłego kata; sfera publiczna - miejscem chaosu, gdzie stare elementy współistnieją z nowymi, pamięć partyzantów z pamięcią młodych, ofiary z katami, terroryzm polityczny władz argentyńskich z nowym terroryzmem ekonomicznym zwanym „corralito” (apogeum kryzysu finansowego z 2001 roku).

Każda jednak z indywidualnych historii, które razem tworzą świat - przestrzeń dyskursywną powieści (jest ich razem cztery), kończy się podkreśleniem konieczności więzów międzyludzkich i przywróconą wiarą w rodzinę: w nowy typ rodziny oparty na wyborze, wspólnych doświadczeniach i emocjach, a nie związkach krwi. Pojawiająca się tutaj rodzina to *post/rodzina*, w żadnym razie niestanowiąca biologicznej komórki, która miałaby budować narodowość czy państwowość argentyńską. Post/rodzina jawi się w powieści jako zbiór indywiduów, w których krzyżują się i przecinają na różnych poziomach - prywatnym i publicznym, indywidualnym i zbiorowym - różne dyskursy (doświadczenia, pamięć, polityka, etc.) innych członków zbiorowości społecznej, odpowiadając w pełni, a nawet ilustrując, teorie pól i *habitusu* Bourdieu czy *sujeto cultural* Croso (2003). Ich historie i związki integralnie stapiają się w ogólną sieć powiązań, toteż historia ogólna przenika historie indywidualne i historie indywidualne tworzą historię ogólną. Brak tu podziałów czy



granic: historia ogólna jest jednocześnie historią indywidualną i historia indywidualną – ogólną. Jest produktem po-katastroficznego horyzontu Argentyny z XX i XXI wieku (dyktatura, kryzys z 2001), lokalnym, lecz jednocześnie otwartym na ponadnarodowy charakter powiązań międzyludzkich i... przemocy.

W świetle tego, co zostało powiedziane, należy zaznaczyć, że nie zajmujemy się socjologią rodziny, ale literackim obrazem rodziny. Toteż termin post/rodzina nie jest terminem socjologicznym, za to nawiązuje do rodziny ponowoczesnej (*post-familial family*, Beck-Gernsheim 2003), jak w naukach społecznych czy naukach o rodzinie nazwano kolejną fazę ewolucyjną rodziny, i jej założenia również zawiera. Jest to natomiast termin, który pozwolił nam zbadać reprezentacje rodziny na tle faktów polityczno-ekonomicznych (dyktatura, transformacja ustrojowa, kryzys ekonomiczny) na przecięciu wielu teorii i zjawisk, które reprezentacja rodziny w literaturze argentyńskiej angażuje czy aktywizuje; tj. na przecięciu (post)pamięci (Hirsch 1997, 2015), *sujeto cultural* (Cros 2003), czy właśnie produkcji, materializacji i funkcjonowania tekstów (socjokrytyka ogólnie), dyskursywności i walki o nowe znaczenia przeszłości, archiwum i kontr-archiwum, sił, które tą dyskursywnością rządzą (m. in. Foucault 1990; Derrida 1997). Inaczej mówiąc, termin ten odnosi się do samego funkcjonowania świata wyobrazonego, którego rodzina jest pierwszą wykładnią (m. in. Althusser 2014; Cros 2003; Bourdieu 1997).

Post/rodzina zawiera w sobie również elementy post/reprezentacji, reprezentacji, która sama siebie poddaje w wątpliwość i bada, jak to ma miejsce w aktualnej literaturze argentyńskiej (zob. szczególnie opowiadania Suarez). Wpisuje się więc w pełni w praktykę ponowoczesności (jak sam model rodziny), jednakże nie o rodzinach samych w sobie tu mówimy – rodzinach konkretnych -, lecz o literackiej refleksji tej rodziny nad samą sobą w kontekście niedawnej i obecnej historii Argentyny.

5. Opis pozostałego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

Główny nurt moich zainteresowań naukowych stanowią badania nad hispanoamerykańską prozą współczesną, prowadzone w perspektywie teorii socjokrytycznych, feministycznych i szeroko rozumianej przemocy (głównie politycznej, symbolicznej Bourdieu oraz w relacjach między płciami). Problematyce tej poświęciłam swoją rozprawę doktorską zatytułowaną *Dyskurs polityczny w powieściach współczesnych pisarek iberoamerykańskich*, monografię *Ku post/rodzinie. Reprezentacje rodziny w*



twórczości siedmiu autorek argentyńskich, 1981-2013 (wskazaną jako główne osiągnięcie) oraz większość moich prac. W przeważającej części są to artykuły napisane w języku hiszpańskim, opublikowane w czasopismach z list ministerialnych B i C, bazy ERIH, Web of Science, Scopus: *Sociocriticism*, *Itinerarios*, *Estudios Hispánicos*, *Romanica Silesiana* czy *Moderna Språk* (8 artykułów) oraz w krajowych i zagranicznych monografiach zbiorowych. Tym zagadnieniom poświęciłam też artykuły w czasopismach spoza listy ministerialnej, ale dedykowanym środowiskom naukowym krajów Ameryki Południowej (4.II.b.9), z którymi chciałam nawiązać dialog ze względu na interesującą mnie tematykę badawczą. Natomiast dwa referaty wygłoszone w języku polskim (4.II.f.18 i 4.II.f.28) oraz jeden rozdział napisany w języku rodzimym (4.II.b.22) służyły podjęciu dyskusji z polskojęzycznym światem naukowym.

Tematycznie moje badania naukowe, tak prace ogłoszone drukiem jak i wystąpienia, skupiają się zasadniczo wokół dwóch centralnych osi. Z jednej strony jest to historia polityczna współczesnej Argentyny (i szerzej krajów tzw. Cono Sur) oraz Kuby i jej interakcje ze światem literackim. Innymi słowy, w zasięgu moich zainteresowań pozostają zimna wojna w Ameryce Płd., okres dyktatury i później transformacji ustrojowej, kryzysy polityczne i ekonomiczne z punktu widzenia przemocy, traumy, żałoby, cenzury oraz pamięci i post-pamięci. Z drugiej strony interesuje mnie pisarstwo kobiet, jego strategie i kodowanie (zapis literacki, mediacja) konfliktów społecznych, bacznie uważając jednak, by nie popaść w pułapki esencjalizmu. Zatem należy podkreślić, że celem moich badań nie jest samo istnienie „literatury kobiecej” (termin moim zdaniem izolujący twórczość, która i tak do niedawna była uważana za mniejszościową), lecz co i jak ta literatura „mówi” z pozycji zajmowanej w systemie kulturowym, jak wiemy, pozycji marginalnej, naznaczonej problemami wykluczenia, inności i wciąż silnym rozróżnieniem ról płciowych. Mając na uwadze tę pozycję autora zależną od jego statusu (nie tylko płć, lecz również kapitał ekonomiczny, symboliczny, mniejszości językowe, narodowe, etc. – zgodnie z teorią M.P. Malczuyski w połączeniu z P. Bourdieu), wychodzę z założenia, że świat przedstawiony / wyobrażony w tej literaturze nie będzie powtarzał ogólnodostępnej wizji świata (doxa), przeciwnie: będzie zawierał w sobie potencjał podważenia społecznych oczywistości oraz dyskursywne reprezentacje zjawisk przemilczanych przez wielkie narracje nowoczesności.

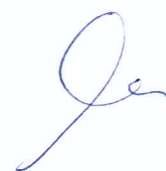
Z takiej właśnie perspektywy badam od samego początku mojej drogi naukowej kwestie kulturowej tożsamości i podmiotowości kobiecej. W większości przypadków, chodzi o (de)konstruowanie literackiego obrazu kobiet (na przykład 4.II.b.19, 4.II.b.17, 4.II.a.7,



4.II.a.6, 4.II.a.8), czasem w połączeniu z tożsamością narodową (4.II.a.4, 4.II.a.5), szczególnie Kuby, oraz o samo pisanie kobiece – stworzenie przestrzeni w systemie kulturowym dla tożsamości kobiecej (4.II.b.27, 4.II.b.20, 4.II.b.16. Narracjom narodowościowym i kulturowym na Kubie i ich synchronizacji z narracjami tożsamościowymi kobiet poświęciłam artykuły: “La Cuba secreta: La insularidad / cubanidad en Cristina García” opublikowany w *Romanica Silesiana* 10 (2015) czy “Cultura, cuerpo y alimento en dos novelas de Cristina García”, który pojawił się w numerze XXIII (2015) wrocławskiego czasopisma *Estudios Hispánicos*.

W ramach projektu CuRe “Cuerpos Re-escritos: Dolor y Violencia en Escritoras y Personajes Femeninos de la Literatura de Mujeres” (Junta de Andalucía P06-FQM-01504), w którym uczestniczyłam jako wykonawca, prowadziłam również badania nad rolą ciała w twórczości autorek hispanoamerykańskich, „pisaniem ciałem” (H. Cixous, ciało, które pisze i korpus) oraz ogólnych związków między podmiotowością, cielesnością kobiecą i przemocą, szczególnie w kontekście argentyńskiego Procesu Reorganizacji Narodowej (1976-1983). Wyniki badań zrealizowanych w ramach projektu, przedstawiłam w formie wcześniej wymienionych artykułów oraz na warsztatach i sympozjach grupy badawczej związanej z projektem:

1. Referat: “La espera: estrategias narrativas de las escritoras conosureñas”, V Coloquio Internacional de Historia de la Literatura Colombiana *Mujeres y literatura: aportes y perspectivas en el ámbito internacional*, con la comunicación, Universidad de Antioquia, Medellín, Kolumbia, 26-28.10.2011r.
2. Referat: “¿Cómo leer a las mujeres? Más de tres siglos de la producción femenina en Hispanoamérica”, III Workshop Internacional CuRe 29-30.09.2011 w Centrum Dokumentacji Naukowej Uniwersytetu w Grenadzie, Hiszpania.
3. Referat: “La fisiología de la espera en la novela hispanoamericana de mujer”, II Workshop Internacional CuRe 28-29.05.2009r. Centrum Dokumentacji Naukowej Uniwersytetu w Grenadzie, Hiszpania.
4. Referat: “Subvirtamos el orden esperando. La espera en algunas novelas hispanoamericanas de mujer”, XIX Congreso de la Asociación Internacional de Literatura Femenina Hispánica (AILFH) *Memoria y frontera*, FLACSO Quito, Ekwador, 1-3.10.2009r.
5. Referat: “Historia escrita con el cuerpo: Los vaivenes históricos en la ficción narrativa de la mujer en el Cono Sur”, IV Coloquio Internacional *Literatura*



Towarzyszą tym liniom badawczym i się z nimi zazębiają badania nad prozą argentyńską (i Cono Sur) okresu reżimu i późniejszych z punktu widzenia przestrzeni społeczno-dyskursywnej i literackiej oraz sił w nich rządzących (archiwum Foucaulta, dyskursywność społeczna Angenota), walk o legitymizację słowa, o znaczenia przeszłości dyktatorskiej Argentyny i o miejsce walk partyzanckich w pamięci zbiorowej. Rezultaty badań w tym zakresie, zawsze pozostające w ścisłym związku z pozostałymi – zwłaszcza podmiotowością kobiecą, kulturowym konstruowaniem płci –, prezentowałam m.in. w rozprawie doktorskiej, poświęconej polityce w twórczości kobiet, a więc również kobietom partyzantom, biorącym czynny udział w walce przeciw reżimowi i imperializmowi, jak również o równoprawne miejsce tożsamości wykluczonych (w tym kobiet, mniejszości narodowych, itd.) w systemie społeczno-kulturowym; w wielu publikacjach i wystąpieniach na spotkaniach naukowych (na przykład 4.II.f.2, 4.II.f.3, 4.II.f.4, 4.II.f.18, 4.II.f.21; 4.II.b.13, 4.II.b.15, 4.II.a.1, 4.II.a.3). W tej sferze tematycznej i z perspektywy rodziny (czyli z perspektywy oddolnej postrzegania tych procesów) pozostaje też rozprawa habilitacyjna *Ku post/rodzinie. Reprezentacje rodziny w siedmiu autorkach argentyńskich*.

Uzupełniają te pola badawcze, ściśle ze sobą związane, również badania powieściopisarstwa kobiecego w Polsce najczęściej z nastawieniem na porównanie pewnych procesów (4.II.f.30) i konstruowania tożsamości (4.II.b.32, 4.II.b.21, 4.II.f.33, 4.II.f.37). Odrębne miejsce w moich badaniach stanowią zainteresowania o charakterze językoznawczym i dydaktycznym, związane z długoletnią pracą na Uniwersytecie w Grenadzie i współpracą z grupą badawczą HUM417: Investigaciones de Filología Eslava. Owocowały one pracami opublikowanymi i wygłoszonymi na forach naukowych (4.II.b.31, 4.II.f.36), projektem dydaktycznym oraz książką (4.II.b.30, 4.II.e.2). Rezultaty tych badań ewoluowały następnie w naturalny sposób w kierunku moich zainteresowań dyskursem i literacko-dyskursywnym obrazem świata, który stanowi podstawę teorii socjokrytycznych.

Warto podkreślić, że wyniki swoich badań zaprezentowałam na forum międzynarodowym podczas 36 kongresów, sympozjów i workshopów m.in. w Hiszpanii, Niemczech, Argentynie, Chile, Kolumbii, Ekwadorze, Meksyku (zob. Wykaz pkt. II F, Węgry – stypendium konferencyjne przyznane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej). Do końca roku 2018 wygłoszę kolejny referat podczas Jornadas w Clermont we Francji. W większości przypadków, uczestnictwo w kongresach zostało połączone z odbyciem



kwerendy bibliotecznej (m.in. w bibliotece AECID w Madrycie, w Bibliotece Narodowej w Buenos Aires i Bogocie).

Do znaczących obszarów mojej działalności naukowej zaliczam również współredakcję 2 monografii wieloautorskich (zob. Wykaz pkt. II C) oraz organizację międzynarodowych konferencji i sympozjów naukowych. Jako współprzewodnicząca Komitetu Organizacyjnego byłam odpowiedzialna za opracowanie koncepcji, przygotowanie i organizację Congreso Internacional *Los múltiples rostros de la violencia en la literatura, el teatro y los medios hispánicos (Edad Media-Siglo XXI)*, UMCS, Lublin, 27-29.11.2014r. W pozostałych dwóch przypadkach, pełniłam funkcję członka komitetu (Jornadas Andaluzas) oraz sekretarza konferencji Encuentros 2008r.

Zostałam również zaproszona do Komitetów Naukowych następujących konferencji: Congreso Internacional *Memoria encarnada. Emociones, cuerpos y migraciones en la producción cultural hispánica del siglo XXI*, Uniwersytet Warszawski, 1-3.06.2017r., VIII Coloquio Internacional *Subjetividad, corporalidad y necropolítica en la era post. Posthumanidad, postidentidad, postgénero, postfeminismo*, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria: Grupo de Investigación Pensamiento, Creación y Representación en el ámbito de los Estudios Culturales (PeCRaEC). 25-26.05.2017r., Congreso Internacional *Narradoras españolas actuales (1975-2015) desde la teoría de las emociones, ¿Corazón helado?*, Uniwersytet Warszawski, 12-13.05.2016r., XV Congreso del Instituto Internacional de Sociocrítica *Literatura, comunidad, memoria: transición de los discursos / discursos de la transición*, Instituto Internacional de Sociocrítica (IIS) en colaboración con Universidad de Varsovia, 16-18.04.2015r. (zob. Wykaz pkt. III C).

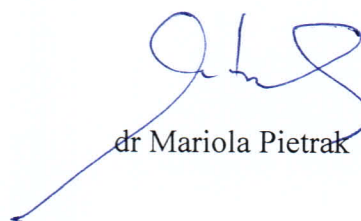
W ramach naukowej współpracy międzynarodowej brałam również dwa razy udział w charakterze członka Komisji Doktorskiej w postępowaniu o nadanie stopni i tytułów naukowych w przewodach doktorskich na Uniwersytecie w Grenadzie (hiszpański system akademicki pozwala na to, by w tej procedurze uczestniczyli naukowcy posiadający stopień naukowy doktora, zob. Wykaz pkt. III F).

Oprócz badań naukowych drugim ważnym obszarem mojej działalności zawodowej jest dydaktyka. W Zakładzie Studiów Hispanistycznych UMCS prowadziłam i/lub prowadzę konwersatoria, seminaria i zajęcia specjalizacyjne z zakresu teorii i historii literatury hispanoamerykańskiej, literatury kobiet, tłumaczeń, języków specjalistycznych, języka hiszpańskiego (zob. Wykaz pkt. III J). W ramach programu LPP Erasmus prowadziłam zajęcia i wykłady na uczelniach zagranicznych, głównie na Uniwersytecie w Granadzie oraz



Uniwersytecie Rey Juan Carlos w Madrycie (zob. Wykaz pkt. III A). Warto podkreślić, że w ramach prowadzonego seminarium licencjackiego, wypromowałam ponad 25 licencjatów, uczestniczyłam w kolejnych 50 komisjach magisterskich (recenzent) oraz pełnię funkcję promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej magister Katarzyny Lenard.

Oprócz pracy naukowej i dydaktycznej, biorę czynny udział w życiu Instytutu Filologii Romańskiej: pełniłam (pełnię) funkcje m.in. członka Komisji ds. Jakości, członka zespołu Programowego dla studiów I i II stopnia, Koordynatora ECTS, Koordynatora Drzwi otwartych, etc. (zob. Wykaz pkt III K).



dr Mariola Pietrak